



VÝROČNÁ SPRÁVA NA ROK 2021

Mgr. Martin Kondek
predseda OZ



Základné údaje o organizácii

Názov organizácie: Centrum environmentálnej výchovy Turiec

Adresa: Severná 6, 036 01 Martin

Právna forma: Občianske združenie

Predmet činnosti: Environmentálna výchova žiakov, ochrana prírody a krajiny, zvyšovanie povedomia v oblasti environ. výchovy a ekológie

IČO: 42347769

DIČ: 2023983533

Miesto, dátum a číslo registrácie: Bratislava, 2.4.2013, VVS/1-900/90-41307

Číslo účtu: 2600535876/8330

Banka: Fio banka, a.s.

IBAN: SK 31 83 3000 00002600 535876

BIC KÓD: FIOZSKBAXXX

Naše poslanie

Občianske združenie Centrum environmentálnej výchovy Turiec založilo niekoľko pedagógov, ktorý svoje učiteľské poslanie spojilo práve s environmentálnou výchovou žiakov v okrese Martin. Svoju organizáciu pomenovali podľa regiónu, ktorý je predurčený na zážitkové vyučovanie v oblasti prírodovedy, vlastivedy, biológie, geografie či regionálnej výchovy. Cieľom združenia je zavádzanie environmentálnej výchovy do výchovno-vzdelávacieho procesu na základných a stredných školách, aktivity súvisiace s ochranou prírody a krajiny, aktivity súvisiace so zvyšovaním povedomia širokej a odbornej verejnosti v oblasti environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu a taktiež poskytuje poradenskú a vzdelávaciu činnosť na podporu cieľov združenia. Členovia združenia si dali tiež za úlohu podporovať podobné aktivity zamerané na rozvoj pozitívneho prístupu k prírode a krajine.

História

Ešte začiatkom 90-tych rokov pôsobila v obci Turčiansky Peter Stanica mladých prírodovedcov a Stanica mladých turistov. Deti sa tu stretávali v barokovom kaštieli pôvodných majiteľov Révaiovcov predovšetkým vo voľnom čase a prevažnú časť trávili v prírode, alebo pri športových aktivitách, nakoľko mal park pri kaštieli veľkú rozlohu. Počas celého roka bol u detí veľký záujem o aktivity a pútavý program v podobe výletov, výstupov, či hier prinášal deťom nezabudnuteľné zážitky.

Časom vznikla myšlienka, ako využiť kaštieľ a jeho areál aj počas týždňa. Práve vtedy sa zrodil základ projektu environmentálnej výchovy, ktorý sa počas viac ako 25 ročného fungovania menil, prispôboval dobe, vzniknutým problémom, ako aj potrebám deťom a škôl.

Vzhľadom na majetkoprávne vysporiadania ohľadom kaštieľa v Turčianskom Petre bolo potrebné v roku 2002 meniť priestory, v ktorých sa projekt úspešne realizoval pod hlavičkou Centra voľného času. V náročných časoch podala pomocnú ruku obec Turčianske Kľačany a jej základná škola, ktorá sa stala prechodným domovom. V roku 2005 sa naskytla možnosť získať priestory bývalej základnej školy v Turčianskej Štiavničke, ktoré poskytovali vhodné podmienky na environmentálne aktivity. Priľahlý anglický park s domácimi, zahraničnými i vzácnymi drevinami, či unikátny vodný systém Teplických serpentín boli skvelým základom pre kvalitnú environmentálnu výchovu, vzdelávanie a osvetu.

Obľúbenosť projektu na školách rástla a postupne sa zapojili takmer všetky základné školy okrese Martina. Nakoľko vznikla požiadavka rozšíriť projekt aj na ďalšie

ročníky, vtedajší pracovníci vytvorili podmienky pre vznik vysunutých pracovísk postupne v Turčianskom Petre (bábkové divadlo), v Turčianskom Jasene, v Turanoch a v Blatnici. Veľmi dobre systematické pôsobenie environmentálnej výchovy na žiakov od druhého po deviaty ročník však narušila zmena financovania Centier voľného času. Projekt environmentálnej výchovy sa ocitol v kritickej situácii a vzniknutý komplikovaný stav sa po rokovaníach s mestom Martin podarilo stabilizovať. Bola navrhnutá forma financovania projektu cez neziskovú organizáciu – občianske združenie, ktoré však muselo počítať s menšími finančnými možnosťami ako za pôsobenia Centra voľného času. Ostali však zachované 3 pracoviská a na základe poctivej a transparentnej spolupráce so základnými školami a poskytovateľmi dotácií, ktorými sú predovšetkým mesto Martin a obce v okrese Martin a Turčianske Teplice sa podarilo postupne stabilizovať situáciu v prospech detí, ktoré boli, sú a budú najdôležitejším článkom environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu.

Činnosť občianskeho združenia

Hlavnú činnosť Centra environmentálnej výchovy Turiec tvoria stretnutia tried v priebehu vyučovania počas školského roka. Po príchode žiakov do školy sa spolu s vyučujúcim presunú na vybrané pracovisko, kde prebieha pod vedením zamestnancov OZ environmentálna výchova prevažne zážitkovým spôsobom vyučovania. Každé pracovisko je špecializované na iný ročník a program spolu s metódami prispôsobuje danej vekovej kategórii.

Posledné dva roky však priniesli do našich životov veľké zmeny, ktoré zasiahli celý svet. Ľudstvo pocítilo, že najdôležitejšie hodnoty nie sú materiálne a že je potrebné zmeniť prístup v mnohých oblastiach. Neustály stres, zhoršená kvalita životného prostredia a veľa ďalších negatívnych faktorov nám postupne znižujú hodnotu našich životov. Paradoxne práve počas krízy trávilo viac ľudí chvíle v prírode a mnohí z nás si uvedomili, o čo sme prichádzali v neustálom kolotoči povinností.

Začiatok kalendárneho roka 2021 bol pre celé Slovensko veľkou skúškou trpezlivosti, odvahy a pevnej vôle. Situácia v súvislosti s ochorením COVID-19 gradovala v prvých mesiacoch roka a priniesla mnohé obmedzenia, ktoré bolo nutné dodržiavať, aby sa pandemická situácia postupne zlepšovala. Vzhľadom k nepriaznivej situácii ohľadom COVID-19 nemohli žiaci absolvovať zimnú časť. Centrum environmentálnej výchovy Turiec zároveň urobilo opatrenia na zníženie výdavkov a ponechalo jedného zamestnanca na znížený pracovný úväzok, aby bolo možné zabezpečiť starostlivosť o zvieratá a o priestory, v ktorých za bežných okolností prebieha environmentálna výchova.

V mesiaci apríl sa postupne začali vracat' žiaci do školských lavíc a po obnovení prezenčnej formy vyučovania pripravilo Centrum environmentálnej výchovy Turiec programy pre 4. a 5. ročník, ktoré prebiehali priamo na základných školách a v ich okolí. Napriek neštandardnej situácii školy i deti uvítali spomínané aktivity a spätné pozitívne reakcie potvrdzujú, že boli zmysluplné. Nenásilnou a hravou formou sa snažili u detí vytvárať pozitívny vzťah k prírode a využívať tiež kritické myslenie na riešenie súčasných environmentálnych problémov. Celkovo sa ich zúčastnilo takmer **1 400 žiakov**.



Ako náhradné riešenie zimnej časti boli žiakom ponúknuté environmentálne vychádzky počas letných prázdnin, ktoré sa uskutočnili v štyroch týždenných turnusoch (6.7.-9.7., 12.7.-16.7., 16.8.-20.8. a 23.8.-27.8.). Program zameraný na štyri živly a environmentálne aktivity pod názvom Živé poklady Veľkej Fatry prebiehali v okolí Turčianskej Štiavničky a v okolí Blatnice. Vďaka využitiu neformálnej environmentálnej výchovy priamo v prírode mali deti možnosť zažiť a naučiť sa, aké dopady má ľudská činnosť na naše okolie a prírodu, spoznali vzácne rastliny či živočíchy regiónu Turiec. Celkovo sa ich zúčastnilo 62 detí.



Centrum environmentálnej výchovy Turiec pripravilo obnovenie činnosti na všetkých pracoviskách v novom školskom roku 2021/22. Po prípravách programov začala environmentálna výchova začiatkom mesiaca september. Do sprísnenia protipandemických opatrení prebiehal výchovno-vzdelávací program v prírode (za dodržania všetkých hygienických nariadení), kde bola školám ponúknutá možnosť aktivít v okolí Turčianskej Štiavničky pre 4. ročník, v okolí Blatnice pre 5. ročník a v Turčianskom Petre pre 2. ročník. Stúpajúci počet nakazených však donútil príslušné orgány opätovne pritvrdiť opatrenia a preto bola školám ponúknutá alternatíva environmentálnych aktivít priamo na školách tak, ako tomu bolo aj počas jarnej časti. Z dôvodu náročnej situácie, ktorá je spojená s karanténami pre príslušné triedy prebieha projekt environmentálnej výchovy aj v súčasnej dobe tak, aby boli zapojené všetky základné školy a aby sa mohli projektu zúčastniť všetky triedy vo vybraných ročníkoch. Ku koncu roka absolvovalo programy environmentálnej výchovy **1 716 žiakov. Celkovo sa v roku 2021 zapojilo do projektu environmentálnej výchovy 3 170 detí.**



Certifikácia organizácií zameraných na environmentálnu výchovu, vzdelávanie a osvetu

Okrem pravidelnej činnosti sa občianske združenie Centrum environmentálnej výchovy pokračovalo v spolupráci zameranej na vytvorenie certifikačného systému pre organizácie ponúkajúce programy environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu. Systém certifikácie koordinuje Slovenskej agentúry životného prostredia, ktorá oslovila CEV Turiec za účelom spolupráce. Certifikačný systém prešiel pripomienkovaním zo strany organizácií v pracovnej skupine a postúpil na ďalšiu úroveň, kedy sa pilotná verzia

dostáva na úroveň krajov a prostredníctvom webinárov bude prezentovaná a konzultovaná s organizáciami zameraných na environmentálnu výchovu, vzdelávanie a osvetu. Cieľom certifikácie je podporiť organizácie v raste kvality ich služieb, kritériá stanovujú princípy a predpoklady pre realizáciu odbornej ponuky programov a fungujú ako usmernenie pre rozvoj organizácie a jej činnosti. Tie organizácie, ktoré splnia stanovené kritériá, budú môcť po spustení akreditácie získať certifikát potvrdzujúci vysokú úroveň kvality ich činnosti.

Festival environmentálnych výučbových programov Šiška

CEV Turiec sa zúčastnil v septembri 2021 festivalu environmentálnych výučbových programov ŠIŠKA v Krušetnici, kde sa formou prezentácie aktivít zapojil priamo do programu. Jeho poslaním je prinášať nové nápady, poznatky a informácie z oblasti environmentálnej výchovy. Poskytuje priestor pre aktívnu výmenu skúseností a otvára dvere všetkým priaznivcom environmentálnej výchovy. Nosnou témou 23. ročníka festivalu boli environmentálne záťaž. V rámci programu sa uskutočnili aj dve exkurzie. Časť účastníkov absolvovala jazdu na úvratovej železnici z Oravskej Lesnej do sedla Beskyd a tá druhá časť exkurziu vo firme Ekoray zameranú na spracovanie elektroodpadu.



Zdroj: SAŽP

Informácie o hospodárení združenia

Majetok združenia k 31.12.2021 činí: 1 000,82 €

Závazky združenia k 31.12.2021 činia: 954,25 €

Príjmy a výdavky

Príjmy OZ celkom: 52 005,05 €

Výdavky OZ celkom: 53 582,90 €

Suma rozdielu príjmov a výdavkov: - 1 577,85 €

Z výsledkov účtovnej uzávierky k 31.12.2021 vyplýva hospodársky výsledok strata vo výške 1 577,85 €.

K 31.12.2021 boli v združení zamestnaní na riadny pracovný pomer 4 zamestnanci.

Prehľad príjmov pre OZ Centrum environmentálnej výchovy Turiec v roku 2021

Členské príspevky	30,00 €
2 %	1 067,12 €
Dotácie	50 281,29 €
Dobrovoľné príspevky	626,64 €
Ostatné	0,00 €

Prehľad výdavov OZ Centrum environmentálnej výchovy Turiec v roku 2021

Zásoby a materiál	6 145,76 €
Služby	8 146,98 €
Mzdy, poistné a príspevky	37 202,11 €
Sociálny fond	128,41 €
Ostatné	1 959,64 €

Komentár

Príjmy: 1) ostatné – príjmy z činnosti občianskeho združenia

Výdavky: 1) zásoby – krmivo a lieky pre zvieratá, kancelárske a hygienické potreby,
2) služby – nájom, poplatky za telefonické služby, poplatky za internetovú stránku, elektrická energia, spracovanie účtovníctva, palivo na vykurovanie objektu, služby BOZP
3) mzdy – mzdy pracovníkov CEV Turiec vrátane odvodov SP, ZP a dane zo závislej činnosti
4) sociálny fond – tvorba sociálneho fond
5) ostatné – stravné lístky, finančné príspevky na stravné, kolky, daň za psa, komunálny odpad

2 % z dane

OZ Centrum environmentálnej výchovy Turiec prijalo v roku 2021 2% zo zaplatenej dane vo výške 1 067,12 €. Čiastka bola použitá na krmivo pre zvieratá a veterinárne úkony, na tlač dokumentov, čistiace potreby, kanc. potreby a prevádzkové náklady.

Záver

Všetky získané finančné prostriedky v roku 2021 boli využité na splnenie cieľa, pre ktorý bolo občianske združenie zriadené a zaregistrované.

Obce a mestá, ktoré nás podporili v roku 2021

ĎAKUJEME

Obec/mesto	Suma
Benice	250,00 €
Bystrička	607,50 €
Košťany nad Turcom	350,00 €
Martin	47 192,79 €
Lipovec	240,00 €
Sklabiňa	320,00 €
Sučany	621,00 €
Valča	700,00 €

Ďakujeme firme Top privacy s.r.o. za poradenstvo a zabezpečenie ochrany osobných údajov v súlade s nariadením GDPR.



Kontaktné údaje

Názov združenia: Centrum environmentálnej výchovy Turiec

Adresa: Severná 6, 036 01 Martin

Štatutárny zástupca: Mgr. Martin Kondek (predseda OZ)

Tel: +421/ 915 967 526

Email: cevturiec@gmail.com

Web: www.cevturiec.sk